

Encara que la xicota
sembli molt tosca y adusta,
té un cor, que ardorós explota,

Copia Fot. A. E. SPLUR

Cosas del Municipi

No som partidaris del cant epinici. Pocas vegades deixem anar la ploma de gust quan se tracta d' alabar als homes, perquè l'efecte immediat de tota alabansa es l'engreiment y l'engreiment es estéril.

¶ Pero si no som partidaris del cant epinici, no 'ns repugnan en cambi las comparacions y som amichs de la veritat avans que tot.

Y la veritat 'ns mana avuy que diguém que en lo mitj mes escás que 'ls catalanistas y 'ls republicans s'assehuen en los sillóns del Consistori barceloni, s'hi coneix.

Sense volguer pretendre que 'ls regidors elegits pe 'l Novembre sigan lo *desideratum* de la classe, sense que hi hagi necessitat de pintarlos com lo *non-plus-ultra* de 'ls regidors possibles, hém de fer constar, perque es de lley y justicia qu' aixis consti, que en lo mitj mes que fa que desenrotllan sa gestió municipalesca, han fet més feyna qu' altres ajuntaments en un any.

En primer lloch, aliats republicans y catalanistas, ab la única excepció del Sr. Mir y Miró, van *embotellar* als tinents d' arcalde de real ordre, (entre 'ls que s'hi comptan el célebre *Barberillo*, el no menys célebre Nuri y altres mustelas de 'ls qu' era lógich esperarne molt poch de bó) dintre d' una gabia ó ratera daurada que, ab lo nóm de «Comissió Central» va construirse expressament pera ells. Aquesta colla de personatjes —fussionistas y conservadors tots ells— sense intervenció en Consúms, Mataderos, Ensanxe y altres comissions mes ó menos llemineras, resultan poch menys que inofensius. En efecte, ja sería un *colmo*, que la trassa de 'ls de la «Comissió Central» arrivés á ter intervenir las *cusinas* fins en lo rotulat de 'ls carrers y plassas de Barcelona. ¡Sería llavors questió de treures 'l barret devant d' ells y concedirlos un privilegi de invenció vitalici, devant la magnitud del invent.

Després de la jugada mestra de la «Comissió Central,» els regidors nous no s'han adormit sobre 'ls llorers. Catalanistas y republicans ab un ardiment nobilíssim y sentant un precedent hermós, han tractat de reso'dre la vaga que fa un mes 'ns té angustiosos als barcelonins. Mentres lo representant del Govern fa tots els possibles per no reso'dre 'l paro á fi d' aguantarse un dia més al candelero (puig sab qu' aixó resolt ell está llest) los representants de Barcelona han prés la iniciativa d' un arreglo y han tractat de suavisar asperesas y llimar voluntats pera evitar jorns de dol á nostra ciutat. La iniciativa es laudable y 'l precedent es hermós. No 'n tenen la culpa ells, si l' éxit no ha correspost als seus esforços.

Avuy en lo municipi barceloni 's treballa. Los representants de Barcelona 's llevan á las sis del demati, corren las plassas, visuran son luncionament, tallan abusos, evitan irregularitats.

Avuy els regidors que Barcelona elegí 's mohuen. Fan un questió de gabinet la puntualitat de 'ls empleats del Ajuntament, y obligan al arcalde á que

la mani cumplir, caygui qui caygui. Van á pagar personalment las brigadas del municipi, descubriexen que un 13 o/o de 'ls escombriayres y peóns son senyorets que cobran per «serveys specials» y ho denuncian. Fan un cap-mas de tots els expedients atrassats y 's posan arduament á estudiarlos y á reso'drels. En una paraula, 's bellugan, 's sacrifican, treballan y, sobretot, demostren bon desitj y desinterés.

¿Qué més podrian demanar els barcelonins?

Si nosaltres 'ns diguéssim *Esquella de la Torratxa* ó *Publicitat*, si 'ns apellidéssim Ortiz ó Roca y Roca á horas d' are la cara ja ns hauria caygut de vergonya al recordar que la borda passió politica y l'engreiment sectari 'ns havían fet insultar gravement als qu' están cumplint ab senzillès son deber, y donan ab aixó sols un solemne revés als regidors del passat y un mirall als del pervindre.

Y si, además de periodistas insultadors, fóssim —com el director de *La Campana*— ex-sindichs apercebuts d' un ajuntament processat per enfangarse fins als colzes en el llot de las més baixas concupiscencias, allavors... allavors trencaríam per sempre més la ploma, desariam d' una revolada las tan decantadas deixuplinas ab cascabells, y aniríam lo dimecres de Cendra á que nostra germana en Deu y uterina, l' abadesa de Valldonzella, 'ns posés una careta cendrosa al rostre, per no ensenyar may més aquest á la llum del sol.

**

Darrerament, s'ha dit que 'l Govern abriga intencions hostils respecte al Ajuntament de Barcelona. Segóns sembla, els tinents arcaldes *embotellats* no 's resignan fàcilment al paper passiu que 'ls seus companys de Consistori 'ls hi senyalan. Sembla també que la primera autoritat gubernativa de la provincia ha vist ab mals ulls la iniciativa de 'ls regidors prenent arreglar la *huelga*.

A conseqüencia de tot aixó 's diu que jugan influencias per tallar las alas als representants de Barcelona en sa victoriosa gestió.

Fins arriba á dirse que está acordada la suspensió del actual Ajuntament y que se 'n nombrará un altre de real ordre.

Ho duptèm. Aixó sería un guant de desafio á Barcelona. Sería més; sería negar el dret. Desde 1714, may hauria sufert nostra terra ultratje semblant.

Y si aixó anés acompanyat d' un ajuntament de real ordre compost de 'ls Junoy, Corominas, Ortiz, Roca y Roca, López, Samaranch, Calvo, Milá y Pi, Griera y demás *faramalla*, aixó sería l' *acabóse*.

O 'l Govern hauría de ser molt fort ó nosaltres molt débils.

RAMÓN BERENGUER

P. S. Ja escritas las ratllas anteriors, llegim en los periódichs que el Govern ha cambiat de táctica y oficialment ha fet desmentir que pensi adoptar temperaments hostils ab l' Ajuntament barceloni... Bueno... ¡Ell mateix!

R. B.

LAS ORELLAS DE 'N JORDI

— Miréusel al pobre Jordi...
 ¡ni figura d' home té!
 Al infelís, las orellas
 li han crescut tant en poch temps,
 li han allargat tant els *pàmpols*
 ab los cruels estiraments,
 li han progressat las *ventallas*
 ab tracció tant persistent,
 qu' avuy l' aparato acústich
 del pobre Jordi no té
 ja l' apariencia d' orellas..

Avuy s' assembla tot ell
 á una trista *papallona*,
 ó siga un cos petitet
 ab dugas *nansas* grandiosas
 á las que tothom dret té
 de pegá estiragassadas
 fins á llevals'hi la pell.

Va presentarse 'l bon Jordi
 uns tres mesos endetrás
 ab la excusa d' uns certs gastos
 que va haverhi, electorals..

De Madrit deyan al Sancho;
 —Don Sancho, es precis guanyar...
 T' enviarém al *Tremendo*..
 ¡Basquéjat tu pe 'l *cacau*!
 —¿Ancha la manga?

—¡Manga ancha!..
 —Está bé... ¡Queda guanyat!
 Y desde aquell punt y hora
 comensá en Jordi á suar
 y gracias á sas orellas
 —que li varen creixe á pams,—
 las suórs 's convertían
 en or contant y sonant...
 y en regidors fusionistas
 y en ídem republicans

La pólvora, 'l tal don Sancho
 no l' hauría inventat may
 pro en cambi, va inventá un Jordi
 que fabrica... concejals.

Al acabarse el *misteri*,
 —llestas ja las eleccions—
 don Sancho á plegar anava
 aquell martiri horrorós
 que las orellas de 'n Jordi
 deixava com uns pebrots...
 —¿No es una llástima, 's deya
 que s' estronqui aquesta font
 tan bé que raja? ... ¿Deixém-la?...
 Ja está dit... ¡Segueixi 'l *joch*!
 Bé que mal, días ab altres,
 dona uns doscents *patacóns*
 y, encara qu' alguns se 'n fonguin
 entre 'ls dits de 'ls.. cobradores,
 sempre 'm quedarà un bon *pico*
 per posar pans á la post...
 ¡Segueixin, donchs, estirantse
 las *nansas* del modern Job!

«Don Sancho: Entre jo y el sogre
 »vam acordar ahir nit,
 »que 'n fa vosté un granet massa
 »y per lo tant, es precis
 »que pensi qu' aquí li vehuen
 »las cartas... Terribles crits
 »arriuan del pobre Jordi
 »y no podém consentir
 »que vosté sol se 'n gaudeixi
 »del torment del infelís...
 »La vritat, no es que 'ns conmogui
 »son martiri, pero sí
 »es precis que se 'n recórdi
 »de 'ls que l' estém sostenint...
 »Ab aixó, don Sancho, pensi
 »que 'ls crits haurém de sentir
 »si no 'ns tapa las orellas ..
 »Vosté estiri, pro... ¡partim!»

«Senyor gendre. Enhorabona;
 »ja ho tenia aixís pensat.
 »Per tant, si vostés m' ajudan
 »seguirém «fent els jogants»
 »Las orellas del bon Jordi
 »prometo allargarlas tant
 »que fins de Madrit s' estirin
 »ab tota comoditat ..
 »En quant als seus crits y xiscles
 »no tenen que ferne cas;
 »la questió es que 'n Jordi suhi
 »y ja poden preparar
 »cabassos, puig si fins ara
 »era de *doscents* el raig,
 »jo 'm proposo, si m' apoyan
 »als *mil cinch cents* arriuar.
 »Farém tres parts; la primera
 »per vostés; l' altra *pour moi*
 »y la tersa, perque xucli
 »tot el demés personal»

Y en efecte; d' aquell día
 —ja fa dos mesos ó més—
 las *ventallas* del bon Jordi
 s' estiran tan ferosment
 desd' aquí y desde 'ls Madriles,
 que may tal cosa 's vegé ..

Y el pobre mártir, tant súa,
 tant va amagrintse y fonent
 que 'l millor jorn, farà mütis
 pe 'l foro, puig l' os y pell
 tot s' ha convertit en *nansas*
 y ab l' estirament suprem
 's quedarán sas orellas
 en las mans de 'ls delinqüents...
 ¡¡Miréusel al pobre Jordi ..
 ni figura d' home té!!

M. RIUSECH.

Al voltant del braser

Preguntava 'l jutje á un criminal quefe d' una
 pandilla:

—¿Com es que us héu associat ab aqueixos altres
 criminals pera cometre tants robos?

—Jo li diré, contestá: no vaig trovar cap persona
 honrada per ferme companyia.

Un qu' enmatllejava diners á un amic seu que
 n' hi negava, insistía dihent.

—Home, já véus que lo que 't demano no es
 gran cosa.

—Per aixó mateix, respongué l' altre, que no val
 la pena que te 'ls deixi.

A una mitja-virtut li deyan qu' era del primer
 home que arribava.

—Precissament es tot lo contrari, responía; per-
 que soch sempre del darrer que 'm parla.

PEPET DEL CARRIL.

UN ARGALDE
DE PARTIT

—Don Joan: 's fa un gran abús
als tranvías... Quàrtereros,
i' un qu' escup, i' altre que tús...

Ma primera conquesta

Y que m' agradava la Roseta! Ab sas formas tan abultadas, el seu cabell negre y sedós, y aquells ulls tan maliciosos, me feya tornar tarumba, tant, que si m' haguès dit; «mata al meu home y gosarás del meu amor,» estich ben cert que ho hauria fet.

Prou li havia declarat, en varias ocasions, la passió que sentia al còr, recorrent á la frasseologia amorosa per veure si la faria eternir, pró, ella m' escoltava mitj rient y quan jo havia acabat, me contestava, donantme un copet á la espatlla; —No vèus que ets massa petit; — y fugia de aprop meu rihent com una boja.

¡Que me 'n feya de mal aqueila paraula!

¡Perqué m' ho deya que «era massa petit»?

Es vritat que soch baix de estatura, pero ella, no comptava de segú ab que, encare que siguès baix ó petit, per aixó, en lo còr, tenia lo mateix foch que poguès tenir un de gran.

Pro, *nada*; encare que procurava ferli entendre, ella sempre tornava ab sos tretse.

Fins que un dia, aburrit d' anarli al darrera, vaig jurarme interiorment no dirli may més cap paraula.

¡Ah, fillets! quan ella notá que li feya mala cara, alli la haurian vista, recórrer á las mil y mil monerías que saben fer las donas, per véurer si podia lograr desenfadarme; pró, jo aqui, *firmes*; y com més ella fèya, més procurava jo fugirne.

En aixó, vingué el dia de la festa major, y en el meu poble es costum que en totas las casas, fan una plateta de crema, per menjársela l' endemá al mitj dia; y ella, la Roseta, á qui vaig trovar pe 'l camí de la Font de la Riera que anava á rentar, vá dirme; —¡Adiós Pepet! ¿encara estás enfadat? ¡vaja no siguis tan tanoca! si sapiguessis lo que 't guardo á casa...

Jo, al sentir alló, vaig pensar; potser si que al últim al véures las bonas y las malas, s' ha determinat á estimarme, y mirantme ab amorosa mirada vaig preguntarli; —Qué 'm guardas?

—«Vina á las vuyt d' aquesta nit, y t' ho ensenyaré;» vá contestarme y sense donarme temps á que diguès cap més paraula, se 'n vá anar camí avall, deixantme ab un pám de boca badada, y resonant en mas orelles la paraula, ¡á las vuyt!

Dos ó tres vegadas vaig fregarme els ulls, per convéncem de que no somniava...

—Qu' es estrany, me deya entre mí, que aquesta dona, are tan senzillament t' hagi concedit lo que antes tant t' havia regatejat...

En fi, vaig dirme; *allá veremos*.

Al punt qu' el rellotje de la Iglesia tocava las vuyt, jo, ben afeytat y plé el cap de perfums y essencias, entrava á casa seva, procurant que ningú 'm veigés.

Ella, ja 'm esperava á la entrada... pujárem al pis y una vegada en ell, jo, ab la natural impaciencia, comensava á... registrar, per veure alló que podia ser, quan ella, agafantme de las máns, vá ferme entrar á la cuyna, en la que á dessorbre els fogóns s' estava fent la crema.

Un cop allí, vá dirme; —Mira, lo que 't guardo es aixó; pro, dech advertirte que no 'n tastarás... ¿sáps perqué? perqué com soch casada la guardo tota pe 'l méu home; y are que ja ho saps, si vols pots marxar.»

Jo, alló ho prenia com á una broma y ab las mans volia... convéncem palpablement de que alló era crema, quan obrintse una porta, en que jo no havia reparat, vá apareixer el seu marit, el que agafantme pe 'l clatell, va posarme de *patitas á la calle* dihentme; ¡arri allá golut! ¡aquesta crema es tota meva!

De aquell dia en avant, encara no veyá á la Roseta ja trencava de cantò per no trovarla.

¡¡Quina rifada!!

JOSEPH VILÁ ORTONOBES

LO DIA DE SANT ANTONI

—¡Quin goig faig! pensa en Saldoni muntat dalt del seu caball passejantse amunt y avall lo día de Sant Antoni... Fumant un cigarro puro, ab una dalia á l' orella, una corbata vermella y á la butxaca algún duro, demunt son caball guarnit que galopa satisfet, rumbeja lo seu barret las botinas y el vestit. Cregut que tothom se 'l mira fa 'ls «Tres Toms» per la ciutat mes tiesso y encarcarat que cap llistó de cadira Visita per fé la copa tantas *ermitas* com sap fins que carregat de cap, més borratxo qu' una sopa, al vespre s' en vá á ballá ab son «adorat torment» que en que 'l vegi malament procura dissimulá, pensant qu' aquella diada ningú té de trová estrany que n Saldoni Capcigrany fassi una calaverada. Llest el ball, cap á sas casas se 'n van tots dos ab catxassa ¡Ja han celebrat la festassa de Sant Antoni .. de 'ls «Ases»!

J. MIRALLES

EN MATEU Y 'L GATALANISME

¡Válgam Deu y 'l meu morrió!
Aixó no es xay... ¡es lleo!

¡Ah pobre xay!
¡En bonas mans has caygut!
¡Com te portaré á vendre!

Tarambanadas epigramáticas

No puch veure als capellans,
ni als frares, ni á cap gandul
ahí ab veu alta cridava
cert subjecte de Callús;
y el pòbre home ab aixó deya
una vritat com el puny,
ja qu' es cego de naixensa
y es clar, no hi veu... ¡Es segú!

Un vell, pare de familia,
portant de la má un noyet
vá entrarne un día de festa
á casa d' un sabater
diguent al duenyo: —Voldria
un calsat pel xavalet
puig me temo tiri á perdre
el que porta, que per cert,
es el millor que té á casa
y al girarse el sabater
va veure ab molta sorpresa
¡que anava descals el nen!

S. BRUGUÉS

L' apariencia enganya

He sapigut Marieta
que pels Reys la sabateta
vas colocar al balcó,
fent creure á la teva mare
qu' ets una noya sens tara
plena encara d' il-lusió.
Fás molt mal, si aixis l' enganyas
perque no 't valdrán tas manyas
y un dia 't descobrirás.
Si 'm vols creure á mi, Maria,
deixat ja d' hipocresia
y cregas que hi guanyarás.
La beneyta de ta mare
que res ne sospita encare
per tot arreu va dient
que no hi ha en tot Barcelona
una noya mes bufona
que tu, ni més ignocent.
¡Pensa 'l disgust que tindria
si esbrinar ella podia
lo qu' ara jo tant sols sé,
que tú, la ignocent mosseta
deixas tocart la... barbata
per un sapat artillé.

R. HOMEDES MUNDO.

EPIGRAMAS

De papers, diaris, etcétra
—un á un seu amich digué—
no 'n llegeixo, ¿Sabs per qué?
¡Perque no sé un mot de lletra!

¿Tu deus dirte Cóncepció
com ta mamá; no es aixó?
—digué la senyora Rita
á una noya—Y la petita
respengué:—¿Cóncepció? Nó;
no, senyora, 'm dich... Conxita!

—Ara ja no está de broma
puig ja no canta 'l sereno,
com avans—digué 'l Moreno;
—Home, deu mudá la ploma!

Ha heretat d' un parent seu
un cego una gran fortuna,
y ara de content no hi veu;
—Per xo ab veu molt oportuna,
aquesta ganga (sol dir)
¡uy! ¡Com la veyá venir!

RAMPELLS.

¡LLETJA!

Es soltera, no te pares,
se diu Rosa, te vint anys
y lo qu' es de tenir faltas,
segóns ella no 'n te cap.
Perque de nás, prou n' hi sobra;
el té terrible de llarch
groixut com mánech d' escombra
y no dich res dels forats.
Los ulls son negres, molt negres,
tan negres com un pecat
y grossos, sortits enfora,
molt mes de lo regular.
Te la boca petiteta
ab los llabiets molt juntats
pero quan se posa á riurer
la té com un rentamans
y quan riu las dents ensenya
del color de pa torrat,
bastant groixudas y llargas,
sobretot las del devant.
Las mans no semblan de dona,
molt mes semblan de bastaix
y com que may se las renta
¡calculin com las tindrán!
Los peus, no sé si 'ls té grossos
perque no los hi he vist may
pero si sé qu' ella calsa

número quaranta y tants.
Diu que voldria casarse
perque per ferho té 'ls anys
y diu que ara ja no pensa
igual com pensava avans;
que si avans buscava un home
que fos guapo y ben plantat
ara 'l vol, siga com siga,
tan sols tinga forsa rals.
Diu que quan será casada
sempre felissa viurá
y que la ditxa en sa casa
no podrá faltarhi may.
Diu que si te criaturas
ja se las sabrá criar.
Diu que te bastant bon génit...
Que may ha trencat cap plat...
Diu qu' está molt instruhída...
Diu .. en fi diu tant y tant
que per lletja y per xerraire
crech que no 's casará may.

J, MONTABLIZ.

A UNA NENA

Sé qu' has dit á tas amigas
que m' estimas tant y tant,
que si tu no fossis dona
te m' haurías declarat.
Jo també, nena estimada
jo també n' estich prenat
dels teus ulls brillants com perlas,
de ta boca virginal,
dels teus llabis com mel dolsos,
que tant desitjo besar...
Mes jo m creya, ¡tonta idea!
que m' havías despreciat
y en bona fe, no gosava,
no gosava ni á parlar!
Mes ara s', deix que 't vulgui,
déixam, per Deu, estimart',
que... *vaya buenas*, Tuyetas,
que ja m' anava engrescant!

JOSEPH M.ª MALLAFRÉ.

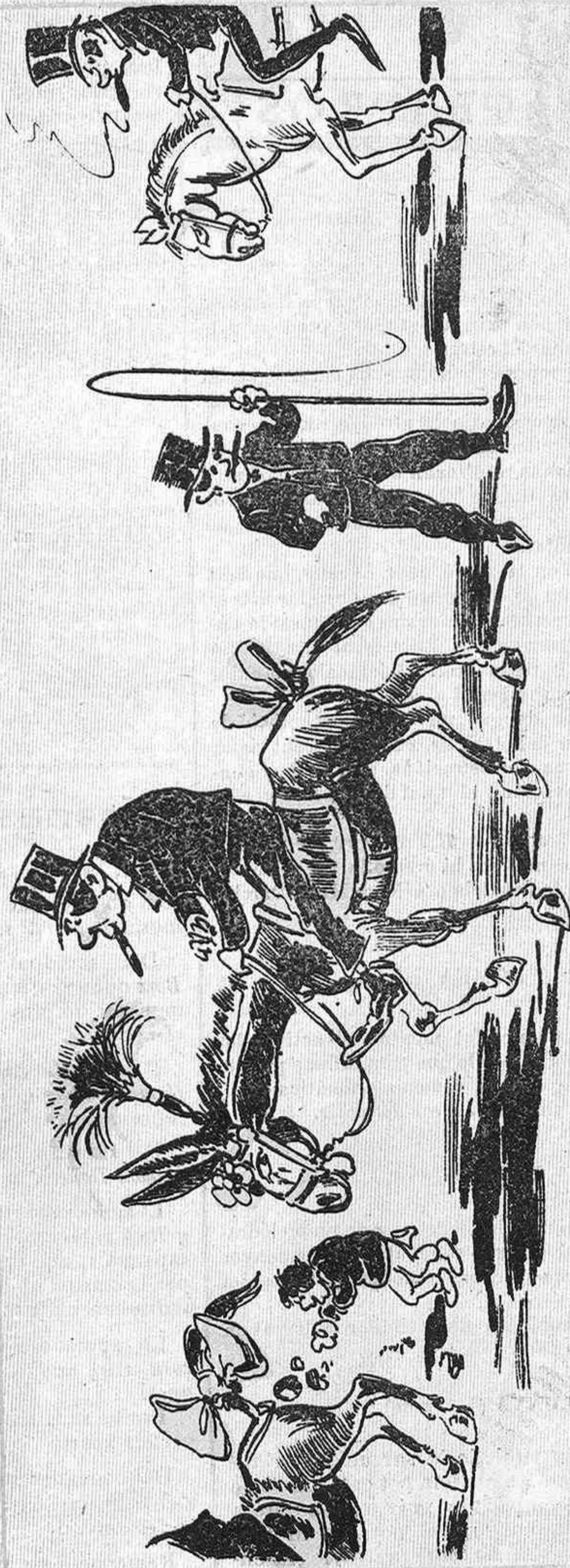
PENSAMENT

¡Suprimisin l' estómach! quina broma
tot'hóm podria dir; jo soch un home.

Quimet de las Coplas.

Enfatsismats, plens de rabia, sis n' hi han dins d' una gabia qu' es diu «Comissió Central» del *Cuerpo* municipal.

Carbosos y jovials per honrar á Sant Antoni s' han guarnit molts animals.

LICEO

Los *Pirineus* de 'n Pedrell han anat representantse y cada dia ab mes bon éxit, acentuantse per lo tant lo que tingué en lo dia del estreno.

En las darreras representacions s' ha encarregat del Comte de Foix lo tenor Sr. Grani, que á causa de tenir ben estudiat lo personatge ha arrodonit mes lo conjunt, donant gran relleu en las escenas dels actes primer y según que avans resultavan un xich incoloras.

La ovació totas las nits, se l' han emportada lo senyor Pedrell mestre Goula, Sras Parsi Petinella y Grassot ab lo mateix ordre anotat.

Aquesta última en la *cansò de la Estrella*, que tant magistralment canta en lo tercer acte, totas las nits se veu obligada á repetirla. Ella sola logra alsar lo públich. En las representacions últimas al repetir dita cansó, la cantá ab la lletra original del malograt autor Sr. Balaguer, que entussiasmá al auditori.

Dilluns passat se dongué un altra representació de dita ópera, en honor del Mtre. Sr. Pedrell, habent sigut, objecte de calurosas demostracions d' agrado y simpatia, sentintse ovacions al final del proléch y acte segon.

Pera ahir estava anunciat *Il Trovatore* per lo tenor Sr. Biel, que segons noticias hi desarolla sa portentosa véu y pera avuy lo debut de la célebre Mme. Darcelee ab *La Traviata*.

ROMEIA

Ha anat servintse rescalfat mentres s' activan los ensajos de varias obras, per lo que pera dilluns próxim s' anuncia l' estreno de una comedia dramática original del Sr. Iglesias, titulada *Lo cor del poble*.

NOVETATS

Pera ahir estava anunciat l' estreno de un melodrama arreglat del francés per lo conegut escriptor senyor Pous, titulat *El hombre del organillo* del que 'n tenim molt bons informes.

Celebrarém que trobin un filón similar al lograt en *La herencia del niño Dios*.

CATALUNYA (Eldorado)

La macarena es lo títol de la sarsuela darrerament estrenada y que ab justicia pot calificarse de lo millor éxit de la temporada, puig es una obreta que sens possehir un argument notable ni nou, ja que fa recordar molt á *La buena sombra*, logra en-

tretenir per la bonica pintura de costums andalussas y escenas cómicas de bon gust de que está tota ella impregnada.

Te alguns números musicals que tampoch sobressurten per la originalitat, ja que sovint logran recordar motius de conegudas sarsuelas, pero hi están colocats ab molta pericia y se fan sentir ab gust. Be es vritat que lo llibret se porta l' oli com vulgarment se diu, y per lo tant no hi fa cap falta la música.

Molt ha contribuït á son notable éxit la acertada execució que hi han donat tots los artistas y debém calificar de inmillorable la que hi dona lo Sr. Cerbon. Aquest artista hi fa un borratxo tant superiorment executat, que *La macarena* per éll sol, vaticiném logrará lo centenari de las representacions.

TIVOLI
CIRCO EQUESTRE

La novetat de la setmana ha sigut lo reingrés á la companyia del célebre Rápoli que com anteriorment ha sigut sumament aplaudit.

Pera avuy está anunciat l' estreno de la pantomina *Le carnaval sur le glace* que sabém se presentarà ab molta propietat.

Además la tan activa com inteligenta Direcció ha contractat una atracció notable que 's creu cridarà poderosament la atenció.

UN COMICH RETIRAT.

Ofrenas de cap d' any

Entre los que habém rebut en la passada setmana, com obsequi que fan los industrials als clients per motiu de cap d' any debém citar los següents:

Del acreditat fabricant de xacolata *D. Jaume Boix* que reparteix un magnífich almanach ab fulla mensual imprés sobre llauna, produhint notable efecte.

Del conegut fabricant de paperinas *D. Frederich Campdepadrós* que reparteix un penjador de papers, representant la especialitat de la casa.

Del fabricant de marches y llunas pera mirall, *D. Ramón Bañeres*, una paperera xinesca:

L' agencia central de ferrocarrils de 'ls Srs. *Grau y Rich* regala un mapa indicador dels ferrocarrils espanyols, que tant per la curiositat del treball com per la claritat ab que está executat, se fá altament indispensable á totas las casas de comers.

Lo reputat fabricant de xacolata *D. Evaristo Juncosa*, altre calendari ab block infantil de molt bon gust.

També se fá recomenable lo de butxaca que reparteix apart.

Del conegut fabricant de licors *Sr. Escat*, un bonich calendari en que además hi anuncia lo seu licor estomacal.

Remerciém als esmentats industrials, sa fiñesa.

ENGRUNAS DEL DIA

Ahir, puros esquisits:
avuy... un escanya-pits.

Tot mes car y mes dolent:
donchs ¿que fa l' Odon de Buen?

— Me parece que á ese rechidor nou
que le llamen Don Narciso Buchó yo
de he visto otras veces en la Casa gran

Un comprador del tercer
número del Puput.

Regalos als lectors

— DE —

LA TOMASA

LA TOMASA

CUPÓ PRIMA N.º 18 (1)

Que dona dret á adquirir per

UN RAL

lo juguet còmich en un acte y en prosa

Una poma per la sed

original de D. LAMBER I ESCALER

qual preu corrent es lo de

UNA PESSETA

(1) Caduca als vuyt dias ó avans si s' agotan
ls exemplars.

Campanadas

Diuenje assistirem á la festa infantil que 'l Colégi de Sant Jordi, que dirigeix el Sr. Flos y Calcat, doná en obsequi de 'ls pares y familias de 'ls nens que concorren á dit Centre d' educació.

Lo Colégi de Sant Jordi, com sabrán nostres lectors, es l' únich que hi há dedicat á donar á sos deixeples ensenyanza catalana.

El programa de la festa 's componia de tres parts, en las que hi figuravan cansóns esco'ars y populars catalanas, discursos, exercicis de geografia de Catalunya, repartició de premis y representació de dugas obras dramaticas, l' una original del director del Colégi y l' altra (estreno) del nostre amich y estimat coloborador Sr. Pujadas Truch.

Ab lo titol de «Jorns de dol» lo Sr. Pujadas ha escrit un sentit quíadret dramátich, referent á la heroica defensa de Barcelona l' any 1714. L' argument es senzill, com propi d' una obra infantil, mes está ben desenvolupat en armoniosos versos que conmovien á l' espectador. L' auditori premiá 'l treball de nostre amich y de 'ls petits artistes ab un calorós aplauso.

Nostra enhorabona als Srs. Flos y Calcat y Pujadas Truch.

Dissapte passat donaren principi los balls de máscaras y entre los més notables de 'ls que s' preparan, deu figurarhi lo que com tots los anys dona en lo dimars de carnaval la Colonia Italiana que en lo present tindrà lloch en nostre Gran teatro del Liceo.

Sabém que la Comissió organitzadora del mateix está fent ja los deguts preparatius á fi de que tan per son esplendor com per lo lluhiment no desmereixi dels anteriors.

Atés lo fi benéfich que ab son resultat se procura, —ja que sos beneficis serveixen pera lo sosteniment de las Escuelas gratuítas que subvenciona,— es de esperar que se veurá tan concorregut com de costum.

Aqui estavam acostumats á veure planxas periodísticas de un regular tamanyo.

No 'm caldría esforsar gaire la memoria per recordar, per exemple, alguna ressenya de *La Publi* en la que 's dava noticia d' un estreno ó d' una representació teatral que no havian existit ó que s' havian suspés.

Pero aquestas planxas de *La Publi* y *tutti quanti* d' aqui, son *tortas y pan pintado* al costat de la que cometé «*El Correo*» de Madrit, en la edició de diumenje al vespre.

Alli donava compte de una *corrida* de toros celebrada la mateixa tarde. Esplicava ab tots sos pels y senyals qu' havian mort quatre novillos els diestros *Mazzantinto* y *Segoviano* y relatava en una paraula tots els incidents de la funció.

¡Qual funció no va celebrarse á causa de la pluja!

De manera que tota la revista de *El Correo* no tenia mes fonament que la inventiva d' un redactor. O lo qu' es lo mateix; qu' alli no hi havia mes plassa de toros que 'l cap de un *chico* de la premsa.

¡A Madrit encara riuhen!

*—

Llegim en los periódichs que «*El Correo Español*» d' Orán está publicant una serie d' artic'les en los que 's denuncian abusos que comet la policia espanyola á Cartagena.

Entre altres, 's censura l' haver deixat embarcar cap' á Argelia á un prófugo, mitjansant la entrega de dos trajés y un anell d' or. ¡Menos mal encare qu' era un prófugo!

També á un subjecte reclamat pe 'ls tribunals de Cartagena 'l deixaren fugir, prèvia la entrega de 700 pessetas. Y .. *sic de caeteris*.

En lo únich que no hi toca 'l periódich denunciador es en atribuir aquestos fets á la policia de Cartagena sols.

Hagués dit la de tota Espanya, estaria en lo cert.

*—

¡Ya pareció el peine!

Tothóm se preguntava; —¿Y *El Liberal*? ¿Qué fa *El Liberal* ab los comptes de la famosa *corrida* de toros?... ¿Encara h' ha pobres á Barcelona? ..

La solució del enigma vé fa uns dias en la quarta plana del colega. Té la forma d' anunci y diu aixis.

CARIDAD

«En esta sección insertaremos gratuitamente los anuncios que se refieran á caridad y beneficencia.»

Aqui está la *incógnita*. Descubrimla

El Liberal publicará *gratis et amore* (diu ell) tots los anuncis caritatius y benéfichs; pero es que, segurament, destina per cobrarse las insercions, lo remanent que deixá la *corrida* de beneficencia.

Quedém, donchs, que 'l *gratuitamente* hi está de més. Ja té 'ls anuncis cobrats per endavant y aixó que ab los dias que publica l' avis de referencia, encara cap pobre ha acceptat l' oferiment. . ¡Ni 'ls pobres 'l volen!

El Liberal demostra ab aixó ser partidari d' alló de que «la caritat ben entesa comensa per un mateix» y veyent-se tant *pobre*, tan *pobre* de anuncis que ni l' agencia Haasenstein y Vogler pot salvar'lo, s' aplica á sí mateix lo producte de la *corrida* que á benefici de 'ls menesterosos doná.

L' expedient es enginyós y honra al seu inventor.

Sens dupte qu' es la única nota original qu' ha donat *El Liberal* desde que 's publica á Barcelona

*—

Diumenje, ab la solemnitat de costum, va proclamarse á Barcelona la butlla.

Jo no havia assistit may á un acte d' aquesta naturalesa y vaig quedarne enamorat.

Tan enamorat, que desde aquell dia m' he reconciliat ab las butllas y ja no m' inspiran la repugnancia d' avans.

Tant es aixis que hasta vaig intentar convencer dilluns á la meva bugadera de que las butllas son una gran cosa.

-¡Arri allá putiner,! va contestarme ella ab un rebufo. Y desde dilluns m' hi quedat veyent visions.

*

Desde fa pochos dias comptém en nostra ciutat ab un nou institut dedicat á lo ensenyansa.

A la ensenyansa... tauromáquica.

A lentats uns quants maletas y mitja dotzena de perduts per un' altre *maleta* de la premsa, l' Ortiz —que sols confia ab la tauromaquia per espanyolisar á Catalunya,— han establert una academia de toreig ahont s' ensenyarán tots els coneixements del art de las banyas, desde las *beccerolas*—ó siga l' *honros* acte de surtir ab el cabasset á cullir els «cervells de *Doys*» escampats pe 'ls *pencos*, fins á la sort suprema de matar y á la més suprema d' embutxa carse cinch mil pessetas per funció.

Un altre maleta, l' *Indulgencias*, es lo director honorari de la escola, lo qual no 'ns extranya perque l' omniscient de 'n Marsillach ho domina tot, absolutament tot... menos el sentit comú.

L' Urrecha es el profesor de 'ls «monos sabios.»

*

Molts de nostres estimats colaboradors, atents á la súplica que vam dirigirlos setmanas passadas de que 'ns enviessin la respectiva direcció y las d' altres cultivadors de las lletras catalanas que coneguessin, s' han apressurat á complaurens, per lo que 'ls doném las mes expresivas gracias.

A'l tres 'ns han preguntat ab curiositat molt llógica de que 's tractava. Sense satisfer del tot sa curiositat per no treure l' atractiu de la sorpresa, dirém que 's tracta senzillament d' una reforma en LA TOMASA y que per implantarla degudament hem de posarnos en comunicació verbal ó escrita ab nostres favoreixedors.

No 's tracta d' explotar á ningú com algú que no 'ns coneix prou ha volgut suposar, sino tot al contrari.

Y ara... á esperarse una mica més.

*

A Saragossa un governador idolatrat per el poble ha sigut destituit, potser á causa d' aquesta mateixa idolatria.

A Málaga un governador qu' ha posat prés á un per odis, ta injustament, será rellevat.

A Barcelona hi ha un governador que.. etc.etc y está mes ferm que una pirámide d' Egipte ¿No 'ls vol dir res aquesta ca:?

Per mi, es un cas de matemáticas aplicadas á la politica.

A n' algú dehuen sntirli 'l comptes.

*

La distingida Societat recreativa «Cervantes» que tan lluhidas funcions teatrals dona totas las setmanas, prepara pera las nits dels dissabtes 25 del corrent y 1 de Febrer próxims, dos extraordinaris balls de máscaras en l' elegant teatro de Novetats.

Sabém que la Junta Directiva de la mateixa se desvetlla á fi de que siguin dignes de la Societat y dels que ja te fama per haberne donat en anys anteriors.

*

Dissapte 's va donar un banquet en honor del mestre Pedrell ab motiu del éxit obtingut per la seva ópera «Los Pirineus,» acte que 's vegé concorregudíssim y fou una manifestació brillant del *diletantisme* barceloni, envers lo mestre.

Entre 'ls brindis, n' hi hagué un que convé ferlo ressaltar, encare que 'l pronunciessin llabis tan poch simpáticos com los del Sr. Milá y Pi, á qui difícilment oblidará Barcelona.

Parlant en Milá y Pi en nom de la Junta de Govern del Liceu, que presideix, després de fer notar l' empenyo que s' havia prés la Junta pera que s' estrenessin *Los Pirineus* en la present temporada, á pesar de no haver'hi consignaació suficient, expressá el desitj de la Junta de que s' estreni cada any una ópera original de compositor catalá.

Molt bé, *Tipepe!* Aixis parlan els representants y els homes.

¡Li perdoném mitja antipatia de la que avans 'ns iuspirava!

*

L' arcaide de Madrid ha rebut una carta del marqués de Urquijo contenint 50,000 pessetas destinadas á plantació d' arbres.

¿Que també ha acabat ja els pobres, *El Liberal* de Madrid?

*

Errada important.

En la plana de dibuixos de 'n Victor Serra el que diu,

«Surt d' una tumba don Pau»

ha de dir:

«Surt d' una timba don Pau»

Ens en adoném quan el nú nero ja está tirat de litografia.

¡QUI SAB!

.....

Al anarme 'n á retiro
vareig observar ahir
com d' un senyó 't despedias
en lo replá del teu pis.
Ell tenia 'l rostre alegre,
tú 'l tenías entristit;
ell te digué—¡Adeu carinyo!—
y tú—¡Hasta demá Lluís!
Y jo... no vaig badar boca;
mes vaig pensar entre mi:
—¡Qui sab, Deu, si sa virtut
ja no está pendent d' un fill!

REMOLATXA SECA.

.....

LITOGRAFIA BARCELONESA

SAN RAMÓN, 6. - BARCELONA

QUI JUGA... NO DORM

Surt d' una tumba don Pau
ahont, jugant com un babau
l' han deixat sense clau...
que la d' escalº.

—¿Vens ó 't quedàs?
—Vindria... si no fos que per culpa
de don Sanxo m' han *flomat*

—Jo no sé, Quinyones, perquè aixís
com deixeu jugar, pagant *patenta*, no
premeteu també la *industria* dels rellotjes
—No, xicot; don Sanxo se lo quedà-
ria tot, incluso á vosotros.

—Dihuen que 's juga molt...
¡Romansos!... Jo encare no hi per-
dut res